

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทย และคนทั่วโลกไปแล้ว มนุษยชาติทุกวันนี้สื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันโดยตรง การใช้อินเทอร์เน็ต การดูทีวี การดูภาพยนตร์ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หนังสือคู่มือทางด้านวิชาการต่างๆ ฯลฯ

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังประชาคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้นั้นหลักสูตรได้เน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การศึกษาในระดับประถมศึกษาถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเริ่มต้นของการอ่านและใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาทักษะการอ่านในระดับที่สูงขึ้นไป อย่างไรก็ตามพบว่าในระดับประถมศึกษานั้นมีนักเรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อ่านไม่ออกเป็นจำนวนมาก มีจำนวนถึง 1 ใน 3 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด (กฤษติกา พัทธชานนท์และบัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2558) การเรียนภาษา เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะเชื่อมโยงไปสู่ความเข้าใจในวิชาอื่น เช่น หากนักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก หรือตีความหมายไม่เข้าใจ ก็จะส่งผลไปสู่การเรียนรู้สาขาวิชาอื่นอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสาเหตุที่ทำให้การอ่านของนักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรอาจเนื่องมาจากปัญหาเหล่านี้ได้แก่ ปัญหาครูผู้สอนไม่สำเร็จการศึกษาในวิชาเอกหรือพื้นฐานทางการอ่านของนักเรียน เช่น นักเรียนขาดทักษะทางการเรียน จึงเป็นสาเหตุทำ

ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ทำให้นักเรียนไม่มีความรู้พื้นฐานเดิม ขาดประสบการณ์ใหม่ ๆ เพียงพอ เพราะฉะนั้นครูผู้สอนจึงต้องปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนโดยเฉพาะการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานในการอ่านระดับสูงต่อไป

ในการเรียนภาษาต่างประเทศมีความแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนต้องเรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดีผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน (กรมวิชาการ, 2553) และทักษะที่สำคัญของการใช้ภาษาต่างประเทศคือการออกเสียง เพราะหากมีการออกเสียงที่ผิดเพี้ยนไปก็ส่งผลให้ความหมายที่จะสื่อ นั้นผิดไปด้วย คนไทยนั้นมีปัญหามากมายในการออกเสียงภาษาอังกฤษ เนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างระบบเสียงภาษาอังกฤษกับระบบเสียงภาษาไทย ดังนั้นการที่จะให้นักเรียนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาและป้องกันมิให้นักเรียนออกเสียงผิดจึงควรสร้างพื้นฐานและปลูกฝังลักษณะนิสัยในการออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจนตั้งแต่เด็กในวัยเริ่มต้นหรือประถมศึกษา (จิรนนท์ เมฆวงษ์, 2547: 2) ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้ที่นิยมใช้ คือ การอ่านออกเสียงสะกดคำ (Phonics) เป็นหลักการถอดรหัสเสียงและการผสมเสียงตัวอักษร ผู้เรียนจะต้องเข้าใจเสียงของตัวอักษรต่าง ๆ และออกเสียงเหล่านั้นให้ได้อย่างถูกต้องจึงจะสามารถผสมเสียงออกมาเป็นคำได้ เช่น คำว่า cat จะสอนให้รู้จักตัว “c” จากเสียงของมันคือเสียง “ค” ตัว “a” เป็นเสียง “แอะ” และตัว “t” เป็นเสียง “ท” และผสมเสียงกันเป็น “ค-แอะ-ท แคท” (ดวงใจ ตั้งสง่า, 2555-2556) ดังนั้นในการใช้วิธีการสอนโดยวิธีโฟนิกส์สำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจำเป็นต้องคำนึงถึงวิธีการที่จะให้นักเรียนสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้องตลอดจนรู้ความหมายของคำ ๆ นั้น ซึ่งการใช้รูปภาพประกอบยังเป็นอีกวิธีหนึ่งของการสอนโดยวิธีโฟนิกส์ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และจดจำความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาจากสภาพปัญหาและวิธีการสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางด้านการอ่านแล้วจึงควรได้ศึกษารวมถึงการมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษของนักเรียนและปัญหาการติดต่อสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนว่าเหตุใดจึงไม่สามารถสื่อสารได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นแนวทางในการสอนอ่านภาษาอังกฤษสำหรับครูผู้สอนที่สอนผู้เรียนที่มีปัญหาทางด้านการอ่านต่อไปในอนาคต

ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางพระ จำนวน 14 คน ขาดทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ส่วนหนึ่งมาจากการเรียนภาษาอังกฤษที่จำนวนน้อยคาบตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือ 2 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งทำให้ขาดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการที่ขาดครูประจำวิชาเอกภาษาอังกฤษ และที่สำคัญคือการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเนื่องจากนักเรียนเห็นว่าเป็นเรื่องยากที่อ่านไม่ออกและไม่สามารถสื่อสารได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำวิธีการสอนโดยวิธีโฟนิกส์มาใช้ในการแก้ปัญหาของการอ่านคำภาษาอังกฤษ โดยแทรกอยู่ในรูปแบบเกมส์ และแบบทดสอบที่ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนานเพื่อเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการสอนโดยวิธีโฟนิกส์ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางพระ อำเภอบักรังษีนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของการสอนโดยวิธีโฟนิกส์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ในรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางพระ อำเภอบักรังษีนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลของการสอนโดยวิธีโฟนิกส์ ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางพระ อำเภอบักรังษีนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางพระ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เมื่อใช้วิธีการสอนโดยวิธีโฟนิกส์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางพระ อำเภอบักรังษีนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 14 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ การสอนโดยวิธีโฟนิกส์
- 2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. เนื้อหาที่ใช้สอน

- 3.1 ความรู้ในเรื่องเสียงอักษร (Letter Sounds) ทักษะการผสมเสียงให้เป็นคำ (Blending Skills) และทักษะการแยกเสียงในคำ (Segmenting Skills)
- 3.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมสำหรับฝึกและพัฒนาทักษะทางการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยวิธีโฟนิกส์
- 3.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง รวมทั้งหมด 10 โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 การทดสอบความสามารถทางการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลอง (ใช้เวลา 1 ชั่วโมง)
- ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการใช้กิจกรรมส่งเสริมสำหรับฝึกและพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยวิธีโฟนิกส์ (ใช้เวลา 8 ชั่วโมง)

ขั้นที่ 3 การทดสอบความสามารถทางโฟนิกส์ ด้วยการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังการทดลอง (ใช้เวลา 1 ชั่วโมง)

ขั้นที่ 4 ประเมินผลการปฏิบัติการสอนโดยวิธีโฟนิกส์ (ใช้เวลา 1 ชั่วโมง)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนโดยวิธีโฟนิกส์ (Phonics) หมายถึง การสอนความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษร และนำหลักการถอดรหัสคำมาใช้ เพื่อการอ่าน เขียน สะกดคำต่างๆในภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ ตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้สามารถอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้องชัดเจน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถในการเรียน โดยใช้เทคนิคการสอนโดยวิธีโฟนิกส์ ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจากการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางพระ อำเภอสัตตื๋ รัฐนคม จังหวัตสุราษฎร์ธานี ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ (อ 15101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 14 คน

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. พัฒนาการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางพระ อำเภอสัตตื๋ รัฐนคม จังหวัตสุราษฎร์ธานี
2. ได้รูปแบบการสอนโดยวิธีการโฟนิกส์ เพื่อช่วยครูผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษทั้งที่จบเอกโดยตรงหรือไม่จบโดยตรง และผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
3. ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยสนใจศึกษาทฤษฎีการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยวิธีโฟนิกส์ จากแนวคิดดังกล่าวจึงคาดว่าจัดการเรียนการสอนโดยวิธีโฟนิกส์จะส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษดังกรอบแนวคิด

ภาพที่ 1.1: ภาพแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

